

Historie obce Úročnice

Názvy obce v historii – Úročná (Úroční) Lhota, Ouročnice, Aurocznitz, Auročná Lhota, Auročnitz, Úročnice.

Jméno Úročnice vzniklo zpodstatňující příponou – ice z adjektiva úročná (Lhota) = úrok platící Lhota.

Josef VELÍŠEK,
Úročnice 2013

Historie obce

Osnova:

- Úvod
- Okolí obce
- První zmínka
- Jednotlivá století
- Poslední rok 1942
- Závěr

Úvod

- Důležité okamžiky z historie obce **Úročnice** a jejího okolí: obec sama o sobě tolik zajímavostí nemá, avšak ve vazbě na Václavice, Bukovany, Chlístov, Benešov a Konopiště je již historie obce zajímavější.

Neolit (mladší doba kamenná; 6 000 - 4 000 př. n. l.)

- 5. až 4. tisíce lety př. N. l. -
- Nejstarší svědectví o pobytu lovců a zemědělců - archeologické nálezy - **Pecerady** – motyčka a sekeromlat ze šedozelené břidlice, pazourky a pazourkový nožík; **Václavice** – plochá sekerka (pásková kultura); **Benešov** - pazourkový hrot kopí (pod zříceninou minoritského kláštera), zlomek pazourkové dýky (okolí); **Týnec n/S** - malá kamenná sekerka, sekyrka klínového tvaru (mlat), fragment sekeromlatu, pazourek a palička z křemene.

Mladší doba bronzová (1 300 - 750 př. n. l.)

- Knovízská kultura (12. – 9. st. př. n. l.) - ostří bronzové sekery - okolí Benešova.
- **Starší doba železná (doba halštatská; 750-450 př. n. l.)**
- Haštalská mohylová kultura – keramika – **Netvořice** - pohřebiště s nástroji a náramky; **Týnec n/S** a **Podělusy**.
- Období **pozdně haštalské či laténské** - mohyly, obehnané příkopem v lese za Tarankou (mezi **Týncem** a **Bukovany**).

Mladší doba železná (doba laténská; 450 př. n. l. až počátek letopočtu) a Keltové, Germáni, Římané

- **Keltové** (první pojmenování, neanonymní obyvatelé/nejstarší historicky doložené etnikum indoevropského původu), **Galové**. Keltský kmen – **Bójové** – latinské pojmenování – Bohemia.
- **Keltové** v **5. až 4. století** př. n. l. - Oppidum **Velké Chvojno**.
- Po odchodu **Keltů** (**Bójů**) z naší krajiny (pravděpodobně důsledkem radikální změny podnebí, ochlazení) se krajina vylidnila. **Germánské** obyvatelstvo v důsledku chladnějšího podnebí osídlovalo nižší polohy.

Slované 6. st. n. l. – 9. st. n. l.

- Starší až mladší doba hradištní
- Přes řeku Sázavu - **slovanští** rolníci, asi v **8. st.**
- **Týnec** – osada, kostrové hroby/pohřebiště; **Zbořený Kostelec, Pecerady, Chářovice, Brodce** – hroby z **8. až 9. st.**
- Mladohradištní osídlení - pravý břeh Sázavy v **Týnci**.
- **Hrusice** - pohřebiště s kostrovými hroby a keramikou starší až mladší doby hradištní; **7. až 9. st.** - dvě keramické nádoby, keramická miska a fragmenty bronzových předmětů; **Pecerady** - fragmenty keramických nádob.

10. století

- **906** - poprvé písemně - Linecká cesta - spojnice Čech s rakouskými zeměmi - od Lince přes Písek do Prahy. Později v Leonfeldenu – odbočka přes České Budějovice, Tábor, **Benešov** a **Poříčí n/S** do Prahy = Kaplická stezka nebo Linecká silnice.
- **Pecerady** - šest kusů keramiky a hrubý střep ze dna nádoby (**10. st. i mladší**).
- Vliv - benediktinský klášter sv. Jana Křtitele založený Boleslavem II. z r. **999** na Ostrově u Davle (třetí nejstarší klášter v Čechách, zvaný Ostrovský klášter).

11. století

- 11. st. - správní oblast Vltavsko, správní hrad ve Lštění.
- Týnec n/S - dřevěný hrad, později s kamennou rotundou
- 1038 - nejstarší zmínka o založení Benešova, dvorec či opevněný kostel na žulovém návrší „Na Karlově“.
- 1039 – Krusičany (Krusvičany) - tažení knížete Břetislava I. do Polska, dobyl hrad Kruszwicze, přesídlil zajaté obyvatele. Souvisí i kaple sv. Vojtěcha v Hrusicích.
- 1048 - další zmínka o založení Benešova - český vladyka, dvořan a vojevůdce knížete Břetislava I, jménem Benda nebo Beneš.

Rok 1069 - 1070

- **1069** - Lštění u Čerčan – knížecí hradiště.
- Nález denárů Vratislava II. u **Vladislavic**.
- Knižecí dvorce - dvorská služba, lovecká služba, chov knížecího dobytka, služba brtnická a rybářská, knížecí řemeslníci. Dvorec ve **Vadslavicích** a ves **Koňarovice** (u Konopiště).
- **1070** - kostel sv. Mikuláše v Benešově – **první písemný záznam**. Kolem vladycký dvorec (hrad, polozděná oplocená tvrz) s chýšemi Na Karlově = zárodek města. Kolébka mocného a patrně nejstaršího rodu ve středním Povltaví, psal z Benešova (rod erbu zavinuté střely, tzv. odřivous).
- Konec **11. st.** - románská rotunda z **Týnce n/S**, přistavěný obytný objekt s kúlovou konstrukcí.

Přelom 11. a 12. století

- Konec 11. st. - Ostrovský klášter obdržel dar šlechtice Chotimíra, i kapli sv. Vojtěcha v Hrusicích se třemi poplužími.
- Přelom 11. a 12. století - vznik kostela sv. Václava ve Vladislavicích, kastelánie, přenesena ze Lštění.
- Vznikaly vsi - Jesenice u Pecirad u dnešního Podjesenického rybníka, Bynice, Malenovice (Malensko), Bystřičany nedaleko Pomněnic, Chrastošice (u Chlistova), Podpomněnice (u Plíhalova mlýna), Šestákov, Koňářovice, Ondřejovice (Mariánovice), Kožlí.
- Týnec, Bukovany, Pecerady - nášivka ve tvaru kytičky - zlato a říční perla, prstýnek z jantaru, bronzové jehlice, bronzová tulej, závlačka a fragment přezky, kamenné a hliněné přesleny, záušnice s esovitou kličkou, plátovaná stříbrem a kostěná brusle a zlomky keramických nádob.

12. století

- 1110 – majetek ostrovského kláštera – Hrusice (zemědělská půda, lesy, sakrální stavba).
- Knížecí dvorec Vladislavice potlačil i význam týneckého hradiště.
- Vladislavice – poprvé písemně - 1115. Kníže Vladislav I. nadal klášter Kladrubský, mezi 25 vesnicemi i Vladislavice.
- Starobylost Václavic - nález - bronzový křížek (enkolpion – pektorální křížek, tj. na prsou nošený, pochází z Kyjevské Rusi (11. až 13. st.).
- 1140 až 1174 – k újezdu Vladislavickém patřily vsi Lačnice (Chlístov), Hrušice (Hrusice), Krusvičany a Žabovřesky.
- Některé prameny Vladislavice - na levý břeh Janovického potoka, kostel sv. Jana Křtitele; pravý břeh potoka Újezd či Újezdec (patřil do vladislavického újezdu) s kostelem sv. Václava.

13. století

- Počátek 13. st. – otepluje se, nejmladší kolonizační fáze, přelidněno, náhorní plošina mezi Týncem a Benešovem - chráněné knížecí loviště, nepříliš úrodná půda, založena konglomerace Lhot – Vidláková Lhota, Bukovská Lhota, Zbožná Lhota, Úročná Lhota, začleněny do vladislavského újezdu. Osadníci po určité lhůtu (lhótu) osvobozeni od poplatků.
- 1237 - Kladrubský opat Regner vyměnil újezd "Vladislavsko" za újezd Čížkovský.
- 1271 – nadání královny Kunhuty (choť krále Přemysla Otakara II.), nově vzniklého řádu Křížovníků s červenou hvězdou rozšířeno i o příjmy z kostelů ve Vladislavicích .
- Vladislavický újezd vybíral poplatek 10 hřiven stříbra ve vsích Hrušice a Krusvičany.
- 1279 - Lhota Úročná patřila pod městečko Vladislavice, dále i Krusvičany, Lačnice, Žabovřesky, Hrušice, Bukovská Lhota a Zbožná Lhota.
- 1297 královna Kunhuta darovala kostel sv. Václava ve Vladislavicích i s příslušenstvím (i šest vesnic) pražským Křížovníkům s červenou hvězdou.

Rok 1310 – 1341

- Král Jan Lucemburský - město **Vladislavice** i vesnice - vlastní sudí (rychtář), přísežné, kvetoucí stav. Do komory královské při sv. Jiří 44 kop grošů pravých a při sv. Havlu 49 kop grošů pravých ročního platu, požívaly starobylých práv a zásad.
- **1311 až 1318** byl opuštěn starý hrad v **Benešově. Konopiště**, poprvé se odtud píší Beneš a Tobiáš.
- **1327** - Šternberkové na **Konopišti**.
- **Hrušice** - vladyka Trojan z **Hrusic** spolu s Janem z **Bukovan** rozepře s vladykou Oldřichem z **Týnce**.
- Kunhutino darování kostela sv. Václava s právem podacím Křížovníkům - potvrzeno **1336** králem Janem Lucemburským; město **Vladislavice** s šesti vesnicemi za 600 kop grošů pravých zastaveno panu Oldřichovi z **Kostelce**.
- Protest velmistra Křížovníků - **1341** – Oldřich uznal křížovnické podací právo ke kostelu sv. Václava.

Rok 1342 - Majestát královce Karla

- Dohoda mezi vrchnostmi neuspokojila podané z městečka **Vladislavic** (šest vesnic) - tíživé roboty – **Vladislavští** se se souhlasem královce Karla vykoupili ze zástavy Oldřicha z Kostelce – **1342** - 600 kop grošů pravých. **Jedná se o první písemnou zmínku o obci Úročnice.**
- **Vladislavice** - právo Starého Města Pražského, soudem podléhali pouze králi a místnímu rychtáři.
- Královic Karel – **1342** královské kapitule Všem Svatých na hradě Pražském pustil a odevzdal zboží **Vladislavické** i s podacím právem kostelním k držení a užívání i s okolními vesnicemi.
- **1344** - církevní rozdělení Čech, okolí **Úročnice** patřilo k Pražské diecézi, Pražskému arcijáhenství a benešovskému děkanátu.

Rok 1342

Památný majestát Karla IV. zní: „My Karel, pana krále Českého prvorozenec, markrabě Moravský, oznamujeme tímto listem všem vůbec, jakož chtíce my všeliké dobro věrných našich sudího, přísežných a měšťanův města našeho Vladislavic a obyvatelův vesnic **Krusvičan, Úroční Lhoty, Bukovan, Lažnice, Žabovřesk, Zbožní Lhoty**, k řečenému městu příslušných, opatřiti, by poroby, kterouž od cizího područí stížení jsou, prázdni byli; prosbám jejich tudíž naklonění jsouce milostivou jim v tom vůli svou dáváme, aby se vykoupiti a vysvoboditi mohli od otcova i našeho věrného Oldřicha z Kostelce s šesti sty kop grošů pravých, v kterýchž je pán a otec náš nejmilejší zapsal; a jakož se svými vlastními penězi vybavili, žádajíc při tom zůstavenu býti pod naší ochranou i správou; připomínáme věrně, že často zmínění občané a jich budoucí na věčné časy z nahoře položených dědin svých, kteréž drží, ničeho více než roční plat, totiž 44 kop při svátku s. Jiří a 49 kop při svátku s. Havla, kterýž se od starodávna platíval, nám a našim nástupcům platiti povinni budou, a činíce je prosty všech robot a slu-žebností, berní, pomocí neb jiných břemen a pomocných daní a dávek, kteréž by se na ně znova vymysleti mohly... A jestliže bychom je někomu do područí neb v závazek, majíce toho potřebu, pustili, aneb je zastavili, ten aby je nesměl v ničem jiném, než vybíráním obyčejného platu stě-žovati, aniž dopustíme, aby je jakkoli obtěžoval. Chceme také, aby se oni právem většího města Pražského spravovali, aniž by byli vázáni dáti se od koho jiného souditi a odpovídati, leč před námi a komorníkem království našeho a před sudím jejich. Mimo to ze zvláštní naší milosti svrchu řečenému městu a vsím čtyři lány na obecní pastviny na místě Višňové řečeném, dáváme, propůjčujeme a darujem. Připovídáme ještě, že často řečeným občanům k větší jistotě a bezpečnosti o těch všech svrchuřečených milostech, výsadách a svobodách, námi jim propůjčených, vzmůžeme listinu schvalovací a potvrzovací pána a otce našeho, jakmile se do země české vrátí. Tomu na svědomí rozkázali jsme list tento vyhotoviti a k němu pečeť naši přivěsiti.

Dán v Praze léta Páně 1342 v den sv. Kateřiny panny a slavné mučennice (dne 25. listopadu 1342).“

Rok 1352 a rok 1418

- **1352** - Karel IV. opakoval **vladislavické** svobody v nové listině. Současně daroval **vladislavické** zboží i s podacím právem kostelním, městskou rychtou a újezdem kapitule Všetech svatých na Pražském hradě. Právo podací kapituly se nemohlo týkat kostela sv. Jana Křtitele, podací právo drželi křížovníci, týkalo se asi kostela sv. Václava na Malé Straně. Špitálu svatého Františka řádu Křížovníků s červenou hvězdou u pražského mostu zůstala inkorporována **vladislavská** fara a úrok ze vsi **Krusvičany**.
- **Úročnice** jako **Wrocznialhota**.
- Poslední zmínka o kapitule Všetech svatých - konec **1418**, ve shromáždění kapitoly v koleji Všetech Svatých postoupili údové kapitoly právem zákupným rychtu v městečku svém **Vladislavicích** Jakubovi, synu Martina Rokyty z **Vladislavic**.
- **Vladislavice** se šesti vesnicemi - při sekularizaci církevních statků za husitských válek přešly v držení ke hradu **Kostelci**.

Rok 1449 a 1468

- Zdeněk ze Šternberka a Konopiště, Kostka z Postupic a Jan Pardus z Vratkova - **1450** – Kuneše Rozkoše z Dubé, dobyl a pobořil za pomoci pražských oddílů zemského správce Jiřího z Poděbrad hrad **Kostelec**. Zdeněk pomáhal Poděbradské straně proti jednotě Strakonické. Hrad později dostal od krále Ladislava (pustý) k panství Konopišťskému a získal i **vladislavický** újezd.
- 12/**1468** - vojska Jiřího z Poděbrad dobyla hrad Konopiště, hrad dostal královskou posádku a celé panství i s Benešovem bylo dáno do zástavy (asi **1470**) královu synu Hynkovi, který se zval knížetem z Minsterberka (Münsterbergu).

Rok 1469

- Obyvatelé **vladislavského** újezdu se obrátili na panovníka a získali potvrzení svých privilegií. Král Jiří (z Poděbrad) o tom vystavil pergamenovou listinu datovanou v Praze **10. 7. 1469**. Oznamuje tu, že *„rychtář s přísežnými obyvateli města **Vladislavě**, též také i s vesnicemi k němu přináležejícími poníženě žádali, aby jim privilegium Karla, římského a českého krále, potvrditi a ujistiti ráčil“*. Znovu tedy bylo potvrzeno výslovné uvedení starých práv a zejména potom v textu soudobého závěru panovníkovo poučení, aby oněm *„sousedům a obyvatelům těch vesnic jmenovaných v právech, svobodách a obdarováních překážky žádné jakýmkoli způsobem nikdo nečinil“*. Šlo o konfirmaci listiny Karla IV. z 6. listopadu 1352.

Rok 1479 – konec 15. st.

- 11/1479 Konopiště s městem Vladislavice a i s jeho okolními vesnicemi držel Jaroslav ze Šternberka.
- 15. st. - obchod s Prahou, nejstarší dochované knihy kšaftů Nového Města Pražského. Pohledávky osob z Nového Města Pražského na obyvatelích Podblanicka a odkazy peněžních částek nebo jiných věcí osobám, přebývajícím v Podblanicku. K vesnici Úročnici je odkaz z 1480 – zápis z 31. 5. - Blažek, koželuh oznamuje, že dluží Matoušovi z Úročnic 7 kop grošů.

Rok 1492 a 1528

- **1492** zemřel Jaroslav ze Šternberka, dědil syn Jan – Konopiště.
- **1495** - majetek Jana byl rozdělen, mezi syny Zdeňka a Jiřího, došlo i k dělení jednotlivých vsí a městeček.
- Díl Zdeňka ml. „**Benešova** městečka polovice, Ostroměř hrad a **Kostelec** hrad pustý“, obsahoval i: **Úročnice** – Jan Vrbakuov, Prokop, Žaba (č. p. 8), Havlovské (č. p. 3), Šíp.
- Díl Jiříka, „Zámek **Konopiště** a **Kozlí** tvrz“, obsahoval i: **Úročnice** – Vrbák (č. p. 5), Mathuš s Jitčina, Martin s Thomova, Mathuš s Šimonoveho.
- **1497** se uvádí **Úročnice** jako **Vrocznicze** nebo **z Vrocznicze**.
- **1528** zemřel Jan ze Šternberka, dědil syn Adam ze Šternberka (pán na Konopišti a Zelené Hoře, požíval přízně u krále Ferdinanda I).

Rok 1530

- Újezd **vladislavický** - stal se zástavním zbožím Konopiště. Městečko **Vladislavice** – ztráta samostatnosti. Neshody pro porušování starých svobod; panský úředník žádal na poddaných robotní práce (potažní i ruční), omezoval je v prodeji dobytka – proti majestátům, měl být jen pevný plat.
- **1530** – o pomoc - ke královským místodržícím, ti vyzvali Adama ze Šternberka, aby neobtěžoval „novými věcmi“ a neporušoval jejich svobody.
- Zhoršení situace, někteří **vladislavičtí** poddaní uvěznění, odplata za stížnost v Praze. Nová stížnost u komory - místodržící znovu požádali Adama, do rozhodnutí před zemským soudem nemá poddané obtěžovat ani věznit, "mimo spravedlnost".
- Adam - přízeň Ferdinanda I. (král a císař), případ **vladislavického** újezdu se nedostal na soudní fórum. **Vladislavští** měšťané i jejich vesničtí sousedi zůstali v zástavě při Konopišti.

Rok 1535, 1542, 1560 a 1569

- **1535** zemřel Jaroslav ze Šternberka, Konopiště držel Adam ze Šternberka.
- **1560** zemřel Adam – Konopiště dostal nejmladší Jan - Vladislavice - 16 osedlých, Krusičany 15, Chlistov 7, Buková Lhota 6, Žabovřesky 3, Zbožnice 2, Úročnice (7 osedlých, peněžní renta 15 kop a 27 grošů).
- **Úročnice** - č. p. 3 (grunt Havelkovský), č. p. 4 (Prokšíkovský statek), č. p. 5 (grunt Mášovský neb Vrbákovský), č. p. 8 (Žabovský grunt), č. p. 12 (grunt Markovský), č. p. 14 (grunt Strejčkovský) a pak některé z chalup č. p. 2 (chalupa Vnoučkova), č. p. 9 (chalupa Kmočovská) neb č. p. 11 (bez názvu).
- **1569 Rychta Ouročnická (první zmínka):** Ouročnice 8 osedlých, 3 poustky, 226 strychů polí, Zbožnice 2 p., Žabovřesky 3 os., 3 p., 113 str., Chlistov 1 os., 1 p., Lhota Bukovská 6 os., 1 p., 177 str.

Rok 1578 a 1595

- **1583** – Konopiště - Adam ze Šternberka, purkrabí - zeman Petr z Krusvičan.
- **1587** - přímá větev Konopišťských ze Šternberka vymřela (Adam zemřel) a panství Konopiště s Benešovem se dostalo dědictvím sestře Adama Alžbětě ze Šternberka, provdána **1580** za moravského pána Arkleba z Kunovic, **1590** darovala Arklebovi a nezletilým synům Janovi a Jetřichovi.
- **1595** - mohli měšťané benešovští a vesničtí poddaní Konopiště užívat výsady od Arkleba z Kunovic. *„o statcích svých movitých i nemovitých, za svého života nebo na smrtelné posteli, podle práv městských, lidé vesničtí v přítomnosti rychtáře a dvou přísedních konšelů, mohli kšaftovati, odkázati příbuzným nebo komukoliv; zemře-li kdo bez posledního pořízení, připadne vše jeho příbuzným, pokud jsou na konopišťském panství, jinak bude platit právo odúmrtí ve prospěch vrchnosti.“*

Rok 1599 - 1600

- **1599** - opět spor o svobody **vladislavického** újezdu. Svévolný postup Arkleba a úředníků proti poddaným, zvýšené požadavky i přímé násilí, nový odpor obyvatel újezdu proti vrchnosti, snaha osvobodit se z tíživého poddanství, opravňovaly je staré výsady.
- Nejříve se Rudolf II. poddaných zastal.
- Později „*král po bedlivém uvážení spolu s nejvyššími zemskými úředníky vyrozuměl z relace komise*“, že **Vladislavičtí** jsou „*vlastní a dědiční poddaní*“, má je zapsány v zemských deskách.
- Obšírná suplika, znovu delegáti podali králi - „*na Konopišti se vztah panských úředníků k **vladislavickým** poddaným (přes královo napomenutí) v poslední době ještě zhoršil*“.
- Např. **panští drábové Ouročnického** mlynáře **Matouše Brejlu** svázali řemeny a odvlekli do vězení na Konopiště, pobrali mu větší počet ručnic, kuše, kordy aj. a po dva týdny ho nechali ve vězení.
- Královské rozhodnutí neopadlo ani v roce **1600**.

Rok 1601 - 1602

- **1601** - Majestáty českých králů o svobodách **Vladislavických**, byly složeny do královské komory (pečeti ustřiženy a listiny uprostřed prostřiženy; nebyly zničeny úplně). **Vladislavických** se ujal panovník ve smlouvě pouze výzvou k Arklebovi, že se nesmí poddaným mstít za to, že si několikrát na něho stěžovali.
- **1602** - nová suplika k panovníkovi od rychtáře a konšelů, poddaní nechápali, že jediným zájmem krále a komory o **vladislavický** případ byl zájem finanční. Bylo-li možno staré právo výhodně prodat, musely ustoupit i ohledy na zájmy poddaných.
- Pro Arkleba z Kunovic bylo dědičné získání **Vladislavic** vítězstvím draze zaplaceným, neměl hotové peníze, panství bylo předloženo. Nedodržel druhou splátku za **Vladislavice**, o konopištské panství přišel. **1602** požádal zemský soud o komisionální prodej, dluh 86 tisíc kop grošů míšenských.

Rok 1603 a 1606

- **1603** - Konopiště soudně koupila (pro Arklebovy dluhy) Dorota Hodějovská, rozená z Harasova za 110 tisíc kop grošů míšenských. Ke Konopišti patřila **Ouročnice** (celá, 3 poustky).
- V roce **1606** – **Úročnice, platy a roboty:**

Jméno poddaného:	Plat o sv. Jiří:	O sv. Havlu:	Slepic:	Vajec:	Robot ve žních:
Petr Strejček na Vocelově usedlosti	24 grošů	24 grošů	1	6	1 den
Týž z poustky Šimkovské	24 grošů 4 den.	20 grošů 4den.	1	6	-
Václav Pechův	33 grošů	33 grošů	1	12	1 den
Bartoloměj Pešek	1 kopa 21 grošů	1 kopa 21 grošů	2	20	1 den
Martin Krejčí na gruntu Pavla Kováře	15 grošů	15 grošů	1	6	1 den
Václav na Žabově gruntu	1 kopa 28 grošů	1 kopa 21 grošů	2	20	1 den
Jan na Prokšíkově gruntu	10 grošů 4 den.	10 grošů 4 den	1	6	1 den
Týž z poustky Havlovské	29 grošů 5 den.	29 grošů 5 den.	1	10	-
Petr na Havelkově gruntu	1 kopa 25 grošů	1 kopa 25 grošů	2	30	1 den
Petr na Vrbákově gruntu	1 kopa 13 grošů	1 kopa 13 grošů	2	15	1 den

- Tedy 10 usedlostí - č. p. 14, ?, ?, ?, ?, 8, 4, ?, 3, 5.

Rok 1612

- **1612** - rychtáři a konšelé městečka Vladislavic - stížnost k císaři Matyášovi - další roboty a ústrky
 - Komise složená z okolních šlechticů - relace z listopadu **1612** vyzněla proti stěžovatelům. Za pravdu dáno pouze částečně ve věci nebývalé roboty.
 - Panovník schválil návrh na těžké tresty pro předáky **vladislavických**, od trestů bylo zatím upuštěno.
 - Poddaným poručeno, aby se vrátili domů a poslouchali vrchnost "*pod skutečným a neprominutelným na hrdlech trestáním*".
- = Poslední akt v dlouholetém zápasu vladislavického újezdu o uplatnění starých výsad a svobod.

Rok 1613 - 1623

- 1613 - Dorota Hodějovská zemřela, Konopiště dědil syn Přech mladší.
- 1618 až 1648 – 30tiletá válka – verbování žoldnéřů pro stavovské vojsko, poddaní zabezpečovali zásobování vojáků, trpěli válečnými hrůzami.
- Doba pobělohorská – Hodějovští - konfiskát Konopiště koupil od císaře v 1622 svrchní velitel císařských vojsk Albrecht z Valdštejna.
- 1623 - Pavel Michna z Vacínova koupil statky Konopiště.
- 1623 o obyvatelích Úročnice je veden nejstarší zápis v matrice narozených fary v Benešově.
- Po Bílé hoře se kapitula u Věch svatých pokusila využít konfiskace konopištského panství k získání vladislavického újezdu. Císařův oblíbenec Pavel Michna z Vacínova nedal Vladislavice, kapitula dostala v 1623 náhradu - statek Chotec a Zbuzany.
- Vladislavice a okolní vesnice - definitivně v Konopištském dominiu.

Rok 1627 až 1656

- Řada povstání poddaných v kraji - vyvolána násilnostmi páchanými vojáky a bezohledností Pavla Michny při správě panství, **1627** poddaní povstali (až 8 000), vyplnili a vypálili zámky Český Šternberk, Domašín, Vlašim a Konopiště, týnecký hrad a zpustošili Týnec. Vzbouření - likvidace vojskem na **Neštětické hoře**.
- **1635** - Český stát dělen na kraje, **Ouročnice** - kraj Vltavský, panství Tejnecké a Benické, vlastnil Václav Michna hrabě z Vrbna a Vacínova.
- **1653 až 1656** - Berní rula (první katastr) - soupis a popis všech vesnic, městeček, měst poddanských, ochranných, královských, horních, věnných, samot, mlýnů, hamrů, hutí, svobodných dvorů dědičných, hamfeštních dvorů, královských svobodníků, manů rytířských i robotných, rytířských vsí lenních, svobodných dvorů pod ochrannou, svobodných rychtářů, far, ovčáků a Židů k berním účelům pro právní příslušnost. **Jméno rolníka v rule se stává (v době bez popisných čísel) označením statku na 100 let.**

Berní rula

- Rolníci, jenž qualitates osedlého mají:

Havel Strejček 28 strychů rolí, 10 strychů polí na zimu seje, 6 na jaro seje, chovati může 2 koně, chová 2 koně, 2 voly, 4 krávy, 3 jalovice, 3 svině, porostlin má pod 12 strychů; (později č. p. 14)

Matouš Marků 24 strychů rolí, 8 strychů polí na zimu seje, 7 na jaro seje, chovati může 2 koně, chová 1 koně, 1 vola, 4 krávy, 4 jalovice, 8 ovcí, 2 svině, porostlin má pod 6 strychů; (později č. p. 12),

Martin Žába 36 strychů rolí, 13 strychů polí na zimu seje, 9 na jaro seje, chovati může 4 koně, chová 1 koně, 1 vola, 5 krav, 1 jalovici, 6 sviní, porostlin má pod 6 strychů; (později č. p. 8),

Jiřík Pokšík 28 strychů rolí, 10 strychů polí na zimu seje, 8 na jaro seje, chovati může 2 koně, chová 2 koně, 1 vola, 2 krávy, 5 jalovic, 18 ovcí, 6 sviní, porostlin má pod 8 strychů; (Prokšík, později č. p. 4),

Jan Havelka 36 strychů rolí, 10 strychů polí na zimu seje, 9 na jaro seje, chovati může 4 koně, chová 2 koně, 4 krávy, 3 jalovice, 3 svině, porostlin má pod 3 strychy, defalcírovaný 1697; (později č. p. 3),

Jiřík Vrbák 27 strychů rolí, 9 strychů polí na zimu seje, 6 na jaro seje, chovati může 2 koně, chová 1 koně, 1 vola, 3 krávy, 1 jalovici, 9 ovcí, 2 svině, porostlin má pod 5 strychů; (později č. p. 5).

- Rolník v nově osedlý:

Jan Vránek 28 strychů rolí, 10 strychů polí na zimu seje, 6 na jaro seje, chovati může 2 koně, chová 1 koně, 1 vola, 2 krávy, 2 jalovice, 2 svině, porostlin má pod 12 strychů;

- Zahradník, jenž 8 za osedlého, však pustý,

Šimon Kučera 6 strychů rolí, dokonce pustý, role ladem leží.

- Summa rolníkův:

6 effective, 1 nově osedlý, 1 zahradník však pustý, celkem 213 strychů rolí, 70 strychů polí na zimu sejí, 51 na jaro sejí, chovati mohou 18 koně, chovají 11 koní, 8 volů, 24 krav, 19 jalovic, 35 ovcí, 24 sviní, porostlin mají pod 52 strychů; Obec je ohodnocena - tito tak prostřední možnosti jsou, půda žitná.

- Celkem tedy 8 usedlostí – č. p. 14, 12, 8, 4, 3, 5, ? a ?.

Rok 1658 až 1691

- Smrt Jana Michny - majitelem Konopiště bratr Václav Michna, své statky odkázal 1658 Zikmundu Norbertovi Michnovi.
- Povinností každého katolíka - zpověď, nedostavil se, uveden jmenovitě ve zpovědních seznamech (od roku 1671 do roku 1686), většinou nekatolíci - syn Havelkův z Ouročnice.
- 1673 - majitel konopištského panství - Jiří Ludvík říšský hrabě ze Sinzendorfu.
- Náklady na železářský provoz převyšovaly zisky hamru v Hrusicích, veliké nároky na dřevěné uhlí pro hutě, 1688 provoz ukončen (zahájen 1655, těžba na Chlumu).
- 1691 - Filip Ludvík hrabě ze Sinzendorfu - Konopiště s okolními statky.

Povstání v létě 1690

- Pozdvižení proti hejtmanovi Jiřímu Grynovi, nevolníky šikanoval, bil, trýznil, svévolně věznil. 8/1690 v Chlístově - sedláci, bratři Jakub a Martin Chlístovský zameškali o žních jeden den roboty. Hejtman - 4 mušketýři, sedláci uprchli. Mušketýři se začali v domě zařizovat po svém, poroučeli si jídlo, chtěli vypustit rybníček a tupili manželky „nectnými“ slovy. Chlístovští hledali pomoc v Ouročnici - v hospodě shromáždění poddaní z celé rychty, 20 vytáhlo na pomoc, dva mušketýři utekli, dva davem zmláceni a vyhnáni z vesnice. Poslové v okolí vyzývali ke vzbouření. Za noc se skupina rozrostla, přidali se i pracující na polích, zejména z ouročenské a krusičanské rychty. Dav se potuloval po okolí, sbíral posily. K večeru stál před konopištským zámkem. „Jedni s ručnicemi a jedni se sekyrami, vidlicemi a kejmi“. Tam je našel krajský hejtman Petr z Říčan, jemuž dlouho trvalo, než výtkami a napomínáním odvrátil vzbouřence od přepadení zámku. Stížnosti měli podat písemně, rozešli se. Někteří rychtáři a konšelé se od povstání distancovali. Když o půlnoci přišli vzbouřenci z ouročenské rychty pro svého rychtáře Šacha, jeho manželka ho zapřela. Po složitém vyšetřování poddaní slíbili „že poníženež odprosili u vědomí svého provinění“ a poslušnost i hejtmanovi. Původce povstání - ouročenská rychta.
- Vyšetřování zjistilo – hejtman zbil starého ouročenského rychtáře Víta Šacha, na jednu ruku chromý, u pomněnického dvora nebylo včas přeoráno pole. Jeho zástupce Pavel Vrbák zbit, k hejtmanovi se dostavil za nemocného rychtáře. Tomáš Prošek dostal 30 ran holí, přijel na robotu s rozbitým pluhem. Pavel Drábek bit, neplatil úrok.

Rok 1700

- Dle zápisů na panství konopištském vedených - 1700 v **Ouročnici** statky - 10 gruntů:
- Valchařovský – (č. p. 1)
- Vnoučkovský – (č. p. 2)
- Havelkovský – (č. p. 3) – v roce 1495 Havlovské a v roce 1654 Jan Havelka,
- Prokšíkovský – (č. p. 4) – v roce 1654 Jiřík Pokšík,
- Vrbákovský neb Mášovský – (č. p. 5) – v roce 1495 Vrbák a v roce 1654 Jiřík Vrbák,
- Žabovský – (č. p. 8) – v roce 1495 Žaba a v roce 1654 Martin Žába,
- Kmochovský – (č. p. 9)
- Markovský – (č. p. 12) – v roce 1654 Matouš Marků,
- Vaňkovský – (č. p. 13)
- Strejčkovský – (č. p. 14) – v roce 1654 Havel Strejček.
- Jména Jan Vránek, Šimon Kučera z roku 1654 se v roce 1700 nenacházejí.
- Jména Jan Vrbakuov, Prokop, Šíp Mathuš s Jitčina, Martin s Thomova, Mathuš s Šimonoveho z roku 1495 se v roce 1700 nevyskytují.

Rok 1715

- 1715 - Konopištské panství: **Václavice** (13 s, 5 ch), **Ouročnice** (10 s), **Žabovřesky** (3 s), **Zbožnice** (2 s), **Buková Lhota** (6 s, 1 ch), **Chlístov** (2 s), **Bukovany** (22 s, 3 ch).
- 1746 - Hrdelní soud v Benešově - případ: Provinilec – **Pavel Vrbák**, pacholek, poddaný konopištský, místo narození **Ouročnice**, působiště Benešov, a provinilec Jan Dvořák, pacholek, poddaný třeboňského panství, místo narození Týn nad Vltavou, působiště Benešov, trestný čin – krádež žita ze stodoly Kateřiny Váňové, krádež jablek a hrušek v zahradě Františka Vilímka, žita z komory a dříví, rozsudek – jedenáctidenní vězení, k přiznání donucen ranami karabáčem.
- Kniha pozemková 1750 - hospodáři **Ouročničtí** konali panství konopištskému celkem ročně 936 dnů roboty potahem, 201 dnů pěší a odváděli do panské konopištské flusárny 8 strychů dřevěného popele a do panského kvelbu 3½ libry konopného předu; kolem **Ouročnice** se pěstovalo mnoho dobrého lnu.

Rok 1750

1750 - v **Ouročnici** 12 usedlostí:

- Č. p. 1 o výměře 8 jiter 664⁰⁰ pozemků (grunt **Valchařovský**).
- Č. p. 2 o výměře 19 jiter 1112⁰⁰ pozemků (chalupa **Vnoučkova**).
- Č. p. 3 o výměře 45 jiter 731⁰⁰ pozemků grunt **Havelkovský**).
- Č. p. 4 o výměře 42 jiter 1248⁰⁰ pozemků (**Prokšíkovský** statek).
- Č. p. 5 o výměře 48 jiter 50⁰⁰ pozemků (grunt **Mášovský** neb **Vrbákovský**).
- Č. p. 6 o výměře 12 strychů pozemků – což bylo skoro dvojnásobně v této době.
- Č. p. 8 o výměře 46 jiter 436⁰⁰ pozemků (**Žabovský** grunt).
- Č. p. 9 o výměře 17 jiter 509⁰⁰ pozemků (**Kmochovská** chalupa).
- Č. p. 11 o výměře 7 jiter 1506⁰⁰ pozemků.
- Č. p. 12 o výměře 48 jiter 1234⁰⁰ pozemků (**Markovský** grunt).
- Č. p. 13 o výměře 12 strychů polí a louky pro ½ vozu sena (grunt **Vaňkovský**).
- Č. p. 14 o výměře 44 jiter 637⁰⁰ pozemků (grunt **Strejčkovský**).

Oproti roku 1700 přibýly 2 usedlosti – č. p. 6 a 11.

Rok 1762 až 1775

- **1764 až 1768** - I. vojenské mapování – josefské. **Aurocznitz** - 12 usedlostí (č. p. 1 až 6, 8, 9, 11 až 14).
- Postavení konopištských poddaných se neustále zhoršovalo, navíc **1770** až **1772** hladomor způsobený neúrodou, následně dražota. Panské nároky na robotu stoupaly, až dosáhly nesnesitelné výše. Sedláci - tři dny týdně s potahem a dva dny pěšky, v době letních špičkových prací + další pěší robota, v týdnu až 12 denních robotních jednotek.
- **1775** - Konopištsko - sedláci z panství konopištského, pyšelského a ze statku Bedrč (300 až 800) táhli ke Konopišti, vojenská stráž zámku vystřelila naslepo, panští myslivci vypálili naostro – 5 vzbouřenců na místě mrtvo a 12 těžce zraněno. Zemřelo sedm vzbouřenců, mezi i Pavel Vnouček z Pecerad (53 let), jeho houf táhl ke Konopišti přes **Bukovany** a **Chlístov**, předpokládá se, že mezi vzbouřenci byli i obyvatelé **Ouročnice**.

Rok 1777

Robotní seznam: ves **Ouročnice** - jména majitelů 12 gruntů:

• Sedláci:	č.p.	Plat	Robota
• Veith Kříž Václava)	14	20 fl 56 ½ grejc.	robota 3 dny (2 s koňmi, 1 den ruční od sv. Jana do sv.
• Paul Vlček	12		-„-
• Martin Chrpa	8		-„-
• Thomas Prokšík	4		-„-
• Thomas Havelka	3		-„-
• Jakob Máša	5		-„-
• Chalupníci:			
• Jakob Vnouček	2	6 fl 58 a 3/2 grejcarů,	ruční robota jeden a půl dne v týdnu po celý rok
• Franz Fullín	13		-„-
• Johan Škoula	9		-„-
• Adalbert Štěpán	6	4 fl 39 a 1/2 grejcarů,	ruční robota dva dny v týdnu po celý rok
• Wentzel Kříž	1	2 fl 19 a 1/2 grejcarů,	ruční robota 1 den po celý rok
• Martin Dráb	11		-„-

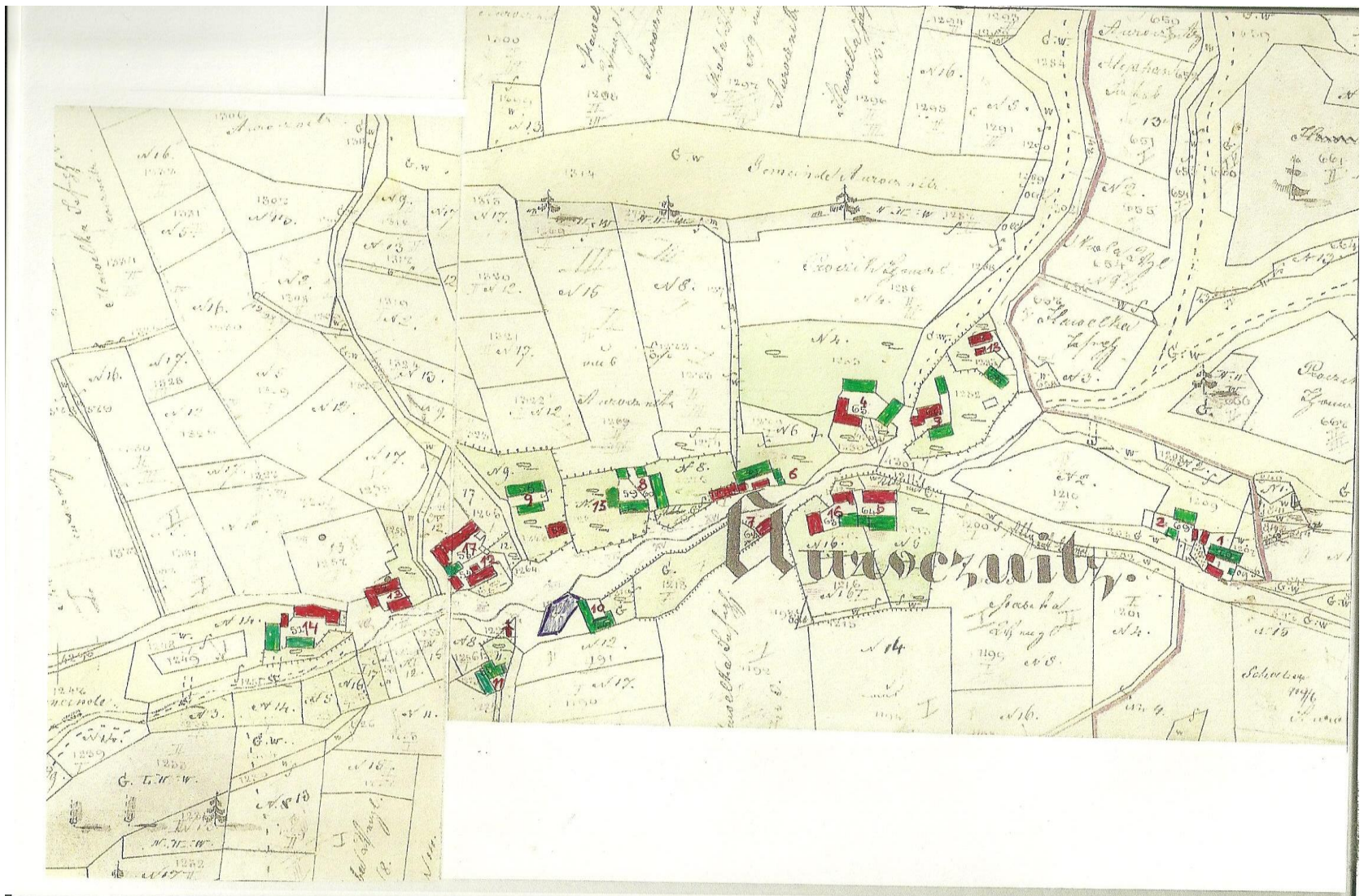
Na Konopišti 3. června **1777**

Jako konšel podepsán **Veith (Vít) Kříž** a soused **Thomas (Tomáš) Havelka**.

Rok 1785 - 1850

- **1785** - Hrabě František Josef z Vrtby se ujal správy Konopiště.
- **1788** - zanikl kraj Vltavský, **Ouročnice** - kraj Berounský.
- **1800** - postavena usedlost č. p. 18, na pozemku od č. p. 3, **Václav Havelka**.
- **1801** – rychtář - **František Marek** (č. p. 12), konšel **Martin Kříž** (č. p. 14).
- **1809** - postaven dům č. p. 17 – koupil **Jakub Máša** pro zetě **Tomáše Vlčka** (pozemky od č. p. 12) a **1816** dům č. p. 16 – **Jakub Máša** (pozemky a část stavení od č. p. 5).
- **1810** - škola ve **Václavicích** v domku č. p. 2, 2 třídy. Děti z **Václavic**, Příbyšic, Tismi, Vatěkova, **Zbožnice**, **Žabovřesk**, **Ouročnice**, **Hrusic** a Chrástán.
- **1820** - **František Klenovec**, č. p. 16 zasadil u luk „Širokých“ vrbu - svatý obrázek - „U obrázku“.
- **1849** - postaven dům č. p. 15 – **Vít Žaba** (pozemky a část stavení od č. p. 8).

Stabilní katastr

Rok 1850 až 1870

- 1850 - **Ouročnice** - kraj Česko-Budějovický.
- **Bukovanská samosprávná obec** zahrnovala – Bukovany, **Ouročnici**, Bukovou Lhotu, Vidlákovu Lhotu, hájovnu Taranka a samotu Brejlovka. **Ouročnice** a Brejlovka - škola a kostel ve **Václavicích**.
- **Ouročnice (Aurocnitz)** - slovník - auročky, auročnice, crusta lactea, ouročky, ouročnice, úročka, úročnica, Úročnice, úročník lékařský - názvy pro nepravý čínský čaj – úročník bolhoj.
- Postavena usedlost č. p. 10 – **František Vnouček** (na pozemku od obce) a č. p. 20 – **František Havelka** (na pozemku od č. p. 2).
- 1854 – **Ouročnice** - kraj Tábořský.
- 1865 – postaven dům č. p. 22 – **Josef Vilímek** (hostinec se sálem a lokálem, později sál přestavěn na pekárnu, z lokálu zbyl jen výčep), č. p. 23 – **Václav Klenovec**.
Obec měla 600 ha, 24 domů, 238 obyvatel.
- 1869 - **Ouročnice** - osada obce Bukovany.
- 1870 - postaven dům č. p. 24 – **František Hubínek**.

Rok 1874 až 1882

- 1874 - **Ouročnice** – ves, 24 domů, 227 katolíků.
- 1876 - škola ve Václavicích jednotřídní, 200 dětí - učitel a podučitel, škola rozšířena na dvoutřídní. Václavice, Vatěkov, Zbožnice, Žabovřesky, Chlistov, Brejlovka, **Ouročnice**, část Krusičan, Hrusice, Chrástany, Příbyšice, Kožlí, Tisem a Velký Chvojen.
- 1878 - v č. p. 2 se narodil **Václav Havelka** (legionář na ruské frontě).
- 1877 až 1880 - proběhlo v Čechách III. vojenské mapování - Františko-josefské. Obec se psala **Ouročnic**.
- Postaveny usedlosti č. p. 25 (1874 – **František Šmejkal**, od č. p. 6), 26 (1873 – **Jan Havlíček**, pozemek od **Jakuba Máši**), 27 (1877 - **Josef Řehák**, pozemek od **Václava Škouly** z č. p. 9), 28 (1875 – **Jakub Máša** od **Václava Svátka** z č. p. 13), č. p. 29 (1881 - **Václav Franěk** od **Vojtěcha Žižky** z č. p. 17), č. p. 19 (1881 – **Anna Řeháková** od **Matěje Škouly**, pozemek od č. p. 2) a 31 (1882 **Václav Zoula** od **Jakuba Máši** z č. p. 28).
- Sčítání lidu 1880 - obec 263 obyvatel a 28 domů.
- 1882 - Chotýšany - narodil se **Otto Stojánek** (legionář na ruské frontě. Později bydlel a žil v **Ouročnici** č. p. 22.

Rok 1883 až 1887

- Josef Burda - *1883 - herec, režisér, podnikatel a divadelní ředitel. 1918 až 1945 - nejvýznamnější představitel českého kočovného divadla. Založil a vedl vlastní divadelní společnost. 1920 - v divadle ve Znojmě. Kniha „Aby se nezapomnělo“ (1958). 1925 až 1928 ředitel Městského divadla v Kladně, 1946 až 1948 v Karlových Varech. 1940 až 1944 - nacisté divadla uzavřeli, hrál ve středočeských městech, název Středočeská činohra = model oblastních divadel.
- 1884 - v č. p. 11 se narodil Václav Novák (legionář na ruské frontě).
- 1885 - v č. p. 43 se narodil Jan Dráb (legionář na ruské frontě).
- 1886 - postaven č. p. 30 (Matěj Franěk od Františka Vilímka z č. p. 12).
- 1887 - v č. p. 43 se narodil Vincenc Žižka (legionář na francouzské frontě).
- František Eugen hrabě z Lobkovic prodal (za 6 miliónů zlatých) konopištské panství (velkostatek a zámek) arcivévodovi Františkovi Ferdinandovi Rakouskému d' Este.

Rok 1889 až 1895

- **1889** - č. p. 1 se narodil **Josef Kříž** (**legionář** na francouzské frontě).
- **Václavice** - školní obec - přiškoleny Václavice, osady Příbyšice, Kozly, Vatěkov, Tisem, **Zbožnice**, osada **Ouročnice**, **Brejlovka** (místní obec **Bukovany**), vše berní okres Benešov, osady **Hrušice** - **Hamry** (místní obec **Krusičany**), osada Chraštany (místní obec Chraštany), vše berní okres Neveklov. Obyčejná obecná škola smíšená, 3. třídy, 321 žáků a žákyň.
- **1890** - sčítání lidu - **Ouročnice** měla 285 obyvatel a 29 domů.
- **1895** - č. p. 23 narodil se **Václav Klenovec** (**legionář** na italské frontě).
- **1895** – Bukovany - založen Hasičský sbor. Člen obecní rady a III. radní **Žaba Jan** rolník z **Ouročnice** č. p. 15. V SDH i 3 členové z **Ouročnice**.
- **1895** - **František Štěpán** koupil od **Františka Vilímka** pozemky od č. p. 12 a postavil č. p. 33.

Rok 1896 až 1903

- **1896** - od katastrálního území obce Bukovany odděleno katastrální území **Ouročnice**.
- **1897** - narodil se **Václav Franěk** (**legionář** na italské frontě).
- Na střeše č. p. 7 - dřevěná zvonička, provaz vedl stropem do přízemí. Později zvonička přemístěna na dřevěný sloup na náves.
- **1899** - silnice na Chlistov - **litinový kříž** s kamenným soklem, 4 lípy.
- Člen výboru SDH v **Bukovanech** - **František Žaba** z **Ouročnice**.
- **1900** - sčítání obyvatelstva – obec měla 311 obyvatel a 35 domů.
- **Jan Zoula** koupil od **Josefa Řeháka** část zahrady, postavil č. p. 35.
- **1902** - Bukovany – starosta **ouročnický** sedlák **František Máša**, č. p. 5, obecní výbor i rada proto zasedaly v **Ouročnici**.
- **František Žaba** koupil od **Josefa Prokopce** pozemky od č. p. 8 a postavil č. p. 32, **Václav Kaprálek** vystavěl č. p. 36 na pozemku od **Josefa Řeháka** a **František Štěpán** dům č. p. 40 na pozemku od **Josefa Prokopce**, č. p. 8.
- **1903** - **Jan Franěk** prodal hospodu č. p. 22 **Janu Stojánkovi**, ten ji rozšířil („**U Stojánků**“).

Rok 1904 až 1907

- **Keramik Bohumil Dobiáš** *1905. Uměleckoprůmyslová škola v Praze, žák J. Drahoňovského. 1935 až 1964 - učitel modelování a figurálního kreslení Státní odborné školy keramické v Bechyni, ovlivněn lidovou keramikou. Námětově čerpal z českých národních dějin a z prostředí jižních Čech. Užitná keramika, drobná dekorativní plastika, náhrobky, doplňky fasád, fontány, mozaiky, stolní porcelánové soubory v duchu funkcionalismu.
- 1905 – **Josef Žaba** – postavil dům č. p. 37 - na pozemku od č. p. 15, od otce **Jana Žaby**.
- 1906 - poprvé se hovoří o založení Hasičského sboru.
- 1906 - **František Havelka** postavil dům č. p. 38 na pozemku od obce.
- 1907 - **František Zoula**, pozemek od **Josefa Řeháka** postavil dům č. p. 39.
- 1907 - obec **Ouročnice** stala se samostatnou obcí , starosta **František Máša**, č. p. 5.
- Místní rolník a **zemský poslanec František Máša** a řídící učitel Lenz z Petroupimi přišli s myšlenkou založit hasičský sbor v **Ouročnici**.

Rok 1908 až 1910

- Patron fary Václavické - Jeho císařská Výsost František Ferdinand d'Este, přifařeny: **Václavice** 425 k., 6 ž., škola čtyřtřídní; **Brejlovka** 13 k.; **Hamry** 41 k.; Chrástany 242 k.; Kozlé 9 k.; Příbyšice 236 k.; **Ouročnice** 307 k.; Vatěkov 129 k.; **Zbožnice** 83 k.
- **1908** - 1. 1. **poslanec Máša** a p. Lenz svolali ustavující valnou hromadu hasičského sboru v **Ouročnici**, první členové - **František Máša** (rolník), **František Kříž** (rolník), **Jan Stojánek** (hostinský), **František Žížala** (rolník), **František Žížala** st. (výměnkář), **Josef** (František?) **Brzobohatý** (rolník), **František Zoula** (rolník), **Karel Čermák** (likvidátor), **František Příhoda** (rolník) a **Jan Žaba**.
- Při sčítání lidu v roce **1910** měla obec 316 obyvatel a 43 domů.
- **1910** - **Poslanec zemského sněmu František Máša** z **Ouročnice** při své poslanecké činnosti podal několik návrhů pro Benešovsko.
- **1910** - zemřel **zemský poslanec a okresní starosta František Máša** z **Úročnice** (38 let), pohřeb z domu smutku, dlouhý pohřební průvod, vedl jej poslanec I. Zahradník, stará pohřební cesta na hřbitov do **Václavic**, mnoho hasičských sborů. Promluvil rolník Kubásek, zazpívalo učitelské kvarteto.

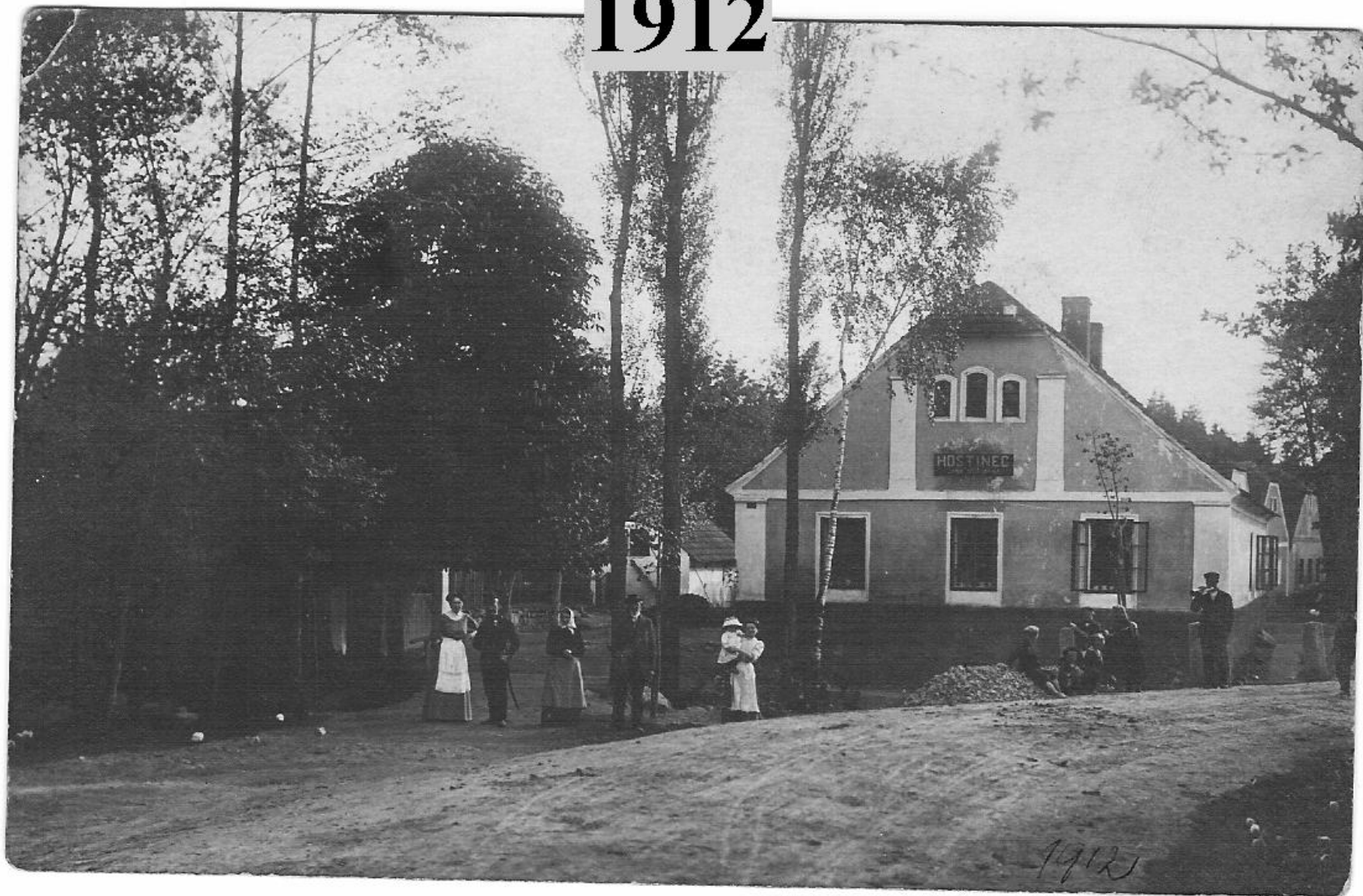
1908

Rok 1911 až 1919

- **1911** - Starosta obce a SDH [Josef Žížala](#), č. p. 4, velitel [Jan Havelka](#), č. p. 2.
- **1914** - SDH velitel [Jan Havelka](#), č. p. 2, podvelitel [Josef Klenovec](#), č. p. 17.
Větší část mužů, ze sledovaného okolí obce narukovala k benešovskému pěšímu pluku č. 102 nebo k zeměbraneckému pluku č. 28.
Obec - 40 usedlostí.
- **1918** - Kronika václavické školy: z 200 mužů sloužících ve válečné službě bylo 44 zajatců a 16 padlých nebo zemřelých. Pokud bylo zjištěno, jsou mrtví též [František Antonín Havelka](#), [Vincenc Žaba](#) a [Antonín Franč](#) z **Úročnice**. V Rusku padl [Karel Procházka](#), v Jižních Tyrolích [Jan Růžicka](#) a na ruské frontě [Jan Hlaváček](#) z **Úročnice**. Na seznamu lidí spojených s válkou se objevili i nezvěstní z **Úročnice**: [Antonín Procházka](#), [Antonín Kohoutek](#), [Vincenc Žaba](#), [František Havelka](#).
- SDH - velitel [Otto Stojánek](#), č. p. 22, podvelitel [František Příhoda](#), č. p. 13.
- **1919** - do funkcí ve SDH nastupují synové těch, kteří stáli u kolébky sboru a tak se mění funkce velitelů i jednatelů. Velitelé [Matěj Kaprálek](#), [Otto Stojánek](#), [František Kudrna](#) a [Josef Kolář](#), strojmistři [Josef Klenovec](#) a [Josef Novák](#) (kovář z č. p. 6), pokladní [Antonín Pohůnek](#) a [Jan Havelka](#), jednatelé [Josef Svoboda](#) a [František Hubínek](#), s velkým rizikem uchoval listiny a knihy, čerpáme celou historii sboru.

1912

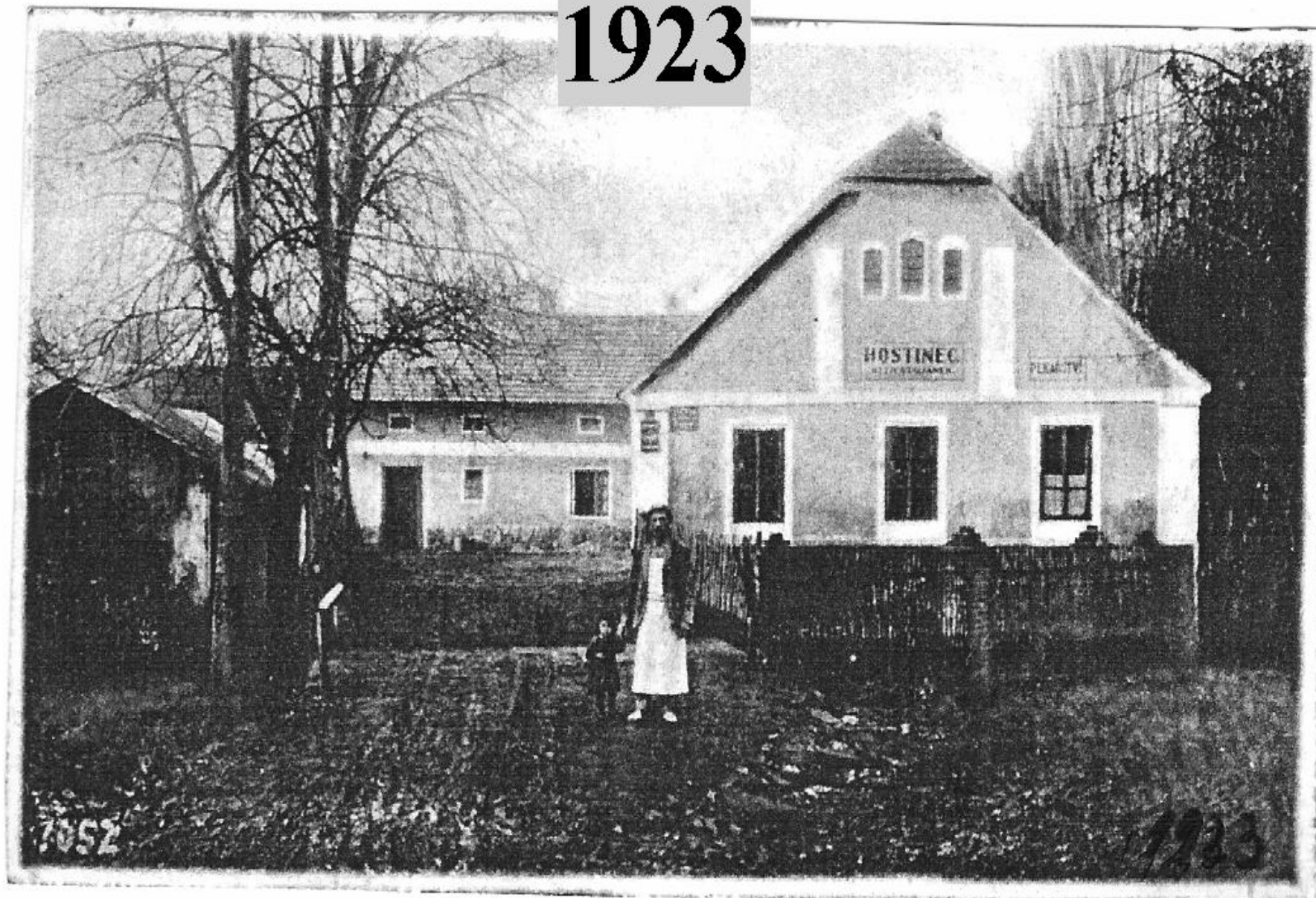
1914

Rok 1920 až 1923

- 1920 - č. p. 22 - „Obchod smíšený“ a pekárna.
- 1921 - **Úročnice** - samostatná obec v okrese Benešov (do 1950).
- 1921 - sčítání lidu, 296 obyvatel a 47 domů, 1096 parcel, 24 zemědělských usedlostí.
č. p. 22 - rekonstruována pekárna, č. p. 7 - zprovozněna obecní knihovna.
- 1921 - SDH - jednatel **Josef Řehák**, č. p. 14.
- 1922 - **Václav Havelka** postavil dům č. p. 51.
- 1923 - v hostinci **Jindřicha Žaby** - založen „Ochotnický spolek Komenský“. Předseda **Josef Novák**, č. p. 6, místopředsedkyně **Anežka Vašáková**, č. p. 21, jednatel **Jan Havelka**, č. p. 18, pokladník **Čeněk Kaprálek**, č. p. 52, revizor účtů **František Řehák**, č. p. 17, revisorka **Marie Žížalovou**, č. p. 3, režisér **Václav Klenovec**, č. p. 23 a **Jan Řehák**, č. p. 14.
- SDH - čtyřčlenný výbor – **Otto Stojánek**, č. p. 22 (velitel), **Václav Kaprálek**, **Josef Klenovec**, č. p. 27 (jednatel) a **Karel Vnouček**. Samaritánská škola - **Jan Havelka**, č. p. 2 a **Josef Novák**, č. p. 6.

1923

Rok 1924 až 1925

- **1924** - SDH - **Otto Stojánek**, č. p. 22 (velitel), **Josef Klenovec**, č. p. 17 (podvelitel), **Josef Klenovec**, č. p. 27 (jednatel a zbrojmistr), **František Žížala**, č. p. 4 (četař).
- Ochotnický kroužek Komenský - předseda **Josef Novák**, č. p. 6, jednatel **Jan Havelka**, č. p. 18, pokladník **Čeněk Kaprálek**, č. p. 52, režisér **Josef Štěpán**, č. p. 48. Schváleny stanovy spolku (vypracoval **Dr. Jan Řehák**, č. p. 14) nový název „Čtenářsko – ochotnický spolek Komenský“. Divadelní hra „Na statku a v chaloupce“, veselohra „Když srdce promluví“ a hra „Černý kříž v lese“.
- Narodila se Jarmila Pláteníková, č. p. 16, členka protinacistické odbojové skupiny poštovních zaměstnanců v Č. Budějovicích, 1943 – 44 nuceně nasazená, 1944 – 45 pod dohledem gestapa.
- **1925** - SDH – samaritánská četa **Josef Novák**, č. p. 6, **František Řehák**, č. p. 14 a **Vincenc Řehák**, č. p. 23. **Matěj Kaprálek**, č. p. 55 (velitel), **Jan Havelka**, č. p. 2 (četař). Členové výboru – **V. Štěpán**, **Josef Vnouček**, **Josef Havelka**, **Čeněk Řehák**.

Divadelní hra „Dražba na nevěstu“ a „Pojď na mé srdce“.

Postaven dům č. p. 52 (majitel **Čeněk Kaprálek**) a č. p. 53 (majitel **František Jiráček**).

1928

Rok 1929

- 1929 - divadelní spolek - Jindřich Žaba (předseda), Jan Havelka (jednatel), Čeněk Kaprálek (pokladník), Jan Hlaváček (místopředseda), Josef Štěpán (režisér), Josef Franěk (místorežisér), Josef Novák (revizor účtů) a 6 členů. Divadelní hra „Kotche a Rézi“.

Konec roku - Jindřich Žaba, č. p. 15 (předseda), Anna Fraňková, č. p. 29 (místopředsedkyně), Jan Havelka, č. p. 18 (jednatel), Čeněk Kaprálek, č. p. 52 (pokladník), Josef Štěpán, č. p. 48 (režisér), Josef Franěk, č. p. 29 (místorežisér).

- Iniciativa Dr. Václava Havelky, výbor občanů na postavení pomníku obětem 1. světové války – SDH, Čtenářsko-ochotnický spolek Komenský a občané obce. Předseda J. Kolář, jednatel J. Havelka, pokladník Č. Kaprálek, členové J. Štěpán, J. Novák, J. Havelka. Starosta obce p. Drábek. Místo „.... tady naposledy ohlédli se a dali s Bohem naši vísce.“. Odhalen 22. 9. Autorem desky Jan Tománek z Krhanic, žulový balvan z „Hajek“ (kameník z Podmračí), na desce jména a text – „Upomínka padlým ve světové válce 1914 – 1918“. V pyramidě kamenů je ukryta schránka s dokumenty o výstavbě pomníku, plot z krepového drátu (dodala firma F. Blumentritta z Benešova). Jména padlých: Havelka Antonín, Havelka Josef, Havelka František, Havelka Václav, Hlaváček Jan, Kohoutek Antonín, Kubec Jan, Kůstka Emanuel, Procházka Antonín, Procházka Karel, Žaba Čeněk, Žaba Jindřich, Žaba Josef.
- Jindřich Žaba, majitel č. p. 15, stavěl taneční sál u hostince a Matěj Kaprálek stavěl dům č. p. 55, dům č. p. 36 prodal dělníkovi Janu Zdvihalovi.

Rok 1930 - 1931

- **1930** - SDH činný člen rolník **František Kudrna**, č. p. 5.
- Zahrada **Františka Kudrny** č. p. 5, okrskové cvičení, 9 sborů: **Benešov** 17 mužů, 2 ženy, Nesvačily 1 muž, 11 žen, Tisem 5 mužů, **Bukovany** 10 mužů, **Václavice** 7 mužů, Konopiště 4 muži, Příbyšice 3 muži, Tvoršovice 7 mužů, **Krusičany** 11 mužů. Celkem 65 krojovaných mužů a 13 žen, 3 župní činovníci – Václav Patka, Antonín Čermák a František Štunc. Ukázka prostných cvičení s nářadím (holemi, žebříky a sekyrkami) a cvičení v obsluze stříkaček na vodu.
- Sčítání lidu - 313 obyvatel a 55 domů.
- Postaven dům č. p. 59, „Na višňovce“ (p. **Hora**).
- **1931** - SDH - potvrzeno stávající vedení, sborový vzdělavatel **Václav Havelka**, č. p. 2.
- **Vincenc Řehák** prodal dům č. p. 33 židovi **Weinsteinovi** z Prahy a odstěhoval se z obce.

Rok 1932 - 1933

- **1932** - SDH - rezignoval předseda [Václav Drábek](#), vystoupil [František Hlaváček](#). Velitel [Josef Kolář](#), č. p. 3 a vzdělavatel [Václav Havelka](#), č. p. 3.
- Obnovena činnosti ochotnického spolku (odchod starších členů a výstavba nového sálu, činnost v 1930 až 1932 přerušena). Veselohra „Bujná krev“.
- **1933** - divadelní hra „Diblíkova dceruška“, veselohra „Ta naše Máňa“ a „Tulácké dobrodružství“. [Josef Kolář](#), č. p. 3 (předseda), [Františka Žabová](#), č. p. 15 (místopředsedkyně), [Jan Havelka](#), č. p. 18 (jednatel), [Cyril Zouhar](#), č. p. 7 (režisér) a [František Řehák](#), č. p. 17 (místorežisér).
- Červenec - obrovská větrná bouře, vítr roztrhl velikou dutou lípu, stála mezi hostincem [Otty Stojánka](#) č. p. 22 a domem [Václava Nováka](#) č. p. 11.
- Postaveny - domek č. p. 56 dělník [Jindřich Franěk](#) a domek č. p. 57 dělník [Josef Hájek](#), [Alois Bartůšek](#) dům č. p. 40 prodal [Bohumilovi Greifovi](#) a odstěhoval se z vesnice.

1933

1933

Rok 1934 - 1935

- **1934** - SDH - [Václav Drábek](#), č. p. 34 (předseda), [Jan Havelka](#), č. p. 18 (jednatel), [Antonín Pohůnek](#), č. p. 5 (pokladník), [František Kudrna](#), č. p. 5 (velitel), [Čeněk Kaprálek](#), č. p. 52 (náměstek).
- Divadelní hra „Rodné hnízdo“ a „Lešetínský kovář“, na oslavu narozenin prezidenta republiky T. G. Masaryka. Za deset let spolek sehrál 23 her. Zakládajícími členy byly jmenováni: [Jan Havelka](#), č. p. 18, [Čeněk Kaprálek](#), č. p. 52, [František Kaprálek](#), č. p. 46, [Emil Marek](#) z Hrusic, [Josef Novák](#), č. p. 6, [František Řehák](#), č. p. 17, [Josef Štěpán](#) a [Anna Štěpánová](#), č. p. 48 a [Jindřich Žaba](#), č. p. 15. Další pracovníci, kteří opustili **Úročníci**, byli za zásluhy jmenováni čestnými členy: [JUDr. Jan Řehák](#) (Skuteč), [Václav Klenovec](#) (Praha), [Josef Máša](#) (Klatovy), [Václav Vnouček](#) (Říčany), [Marie Kočová](#) provdaná Žížalová (Postupice), [Anna Vašáková](#) provdaná Vorlová (Vidláková Lhota), [Bohumil Jiráček](#) (Bukovany), učitel [František Novotný](#) (Benešov), [Josef Řehák](#) (Benešov). Hra „Až vstaneme z mrtvých“.
- Postavil dům tesař [Josef Franěk](#).
- **1935** - SDH - přispívající členové [Bohumil Greif](#), č. p. 40 a [Jaroslav Potěšil](#), č. p. 47. Nácvik pořadového cvičení dle vojenského způsobu: [František Kudrna](#), [Čeněk Kaprálek](#), [František Hubínek](#) a [František Kaprálek](#).
- Elektrifikace obce a nová trafostanice.

Rok 1936 - 1937

- **1936** - SDH - rezignoval podvelitel hasičů Čeněk Kaprálek, shořel domek Josefa Havelky č. p. 49.
- **1937** - SDH - Otto Stojánek, č. p. 22 (předseda), František Kudrna, č. p. 5 (velitel), František Kaprálek, č. p. 55 (náměstek), Jan Havelka, č. p. 18 (jednatel), Čeněk Kaprálek, č. p. 52 (pokladník), František Řehák, č. p. 17 (četař), Josef Kolář, č. p. 3 (vzdělavatel).
- Župní sjezd hasičů Benešovska („Poloprudský“ č. 41), ukázka prostných cvičení s nářadím a valná hromada OHJ 41 - župa Benešovská a Neveklovská 69 „Ostromeč“, delegace z župy Votické, mladí hasiči z obce pod vedením cvičitele Františka Kaprálka (č. p. 55) předvedli cvičení s dřevěnými sekyrkami. Účast – 400 krojovaných hasičů, 80 cvičícího žactva a 8 cvičících žen. Slavnost zahájil bratr Otto Stojánek a slavnostní projev pronesl župní starosta bratr Václav Patka z Chlístova. Hasičský sbor měl tyto členy – Franěk Josef, Franěk František, Brejla Antonín, Hlaváček František (čp. 8), Řehák František, Vnouček Václav (č. p. 9), Havelka Josef, Novák Josef, Štěpán Josef, Kudrna František, Kolář Josef, Pohůnek Antonín, Havelka Jan, Hubínek František.
- Prodán dům č. p. 33, žid Weinstein - koupila Růžena Stojánková.

Rok 1938

- 1938 - fotbalové hřiště umístěno „Na průhoně“.
- „U dolíka“ nájemce mysliveckého revíru (přezdívka „prezident“, z Prahy) vybudoval koupaliště pro občany obce, rozšířil stávající rybníček cca o 20 m směrem po potoce, hloubka vody u hráze 2 m.
- Blížící se nebezpečí války - obyvatelé a hasiči se začali připravovat k civilní obraně.
- 21. 5. nařízena částečná mobilizace armády, do obce přijelo v noci auto Okresního doplňovacího velitelství z Benešova a do vojenské služby ihned nastoupil tesař Josef Franěk, č. p. 58 a tesař Josef Jiráček, č. p. 30.
- Pekařství v domě č. p. 22, denně kromě neděle se pekli chléb a třikrát týdně housky. Rozvoz - léto v kočáře, zima na saních tažených koňmi p. Otto Stojánek. Do Krusičan, Chrástán, Benic, Václavic, Zbožnice, Žabovřesk, Chlístova, Lhoty a Benešova.
- Novák, č. p. 6 měl kovárnu v obecní pastoušce č. p. 7. Později - p. Vobecký – kovář.
- Divadelní kroužek - „Josef Kajetán Tyl“ (Pamětní kniha obce Úročnice uvádí ochotnický kroužek „Komenský“), Maryša a operety. Hráli i ochotníci z Týnce. Materiál před vystěhováním za války odvezl p. Otto Stojánek do Mokré Lhoty, místní hasičské zbrojnice.

Rok 1939 - 1940

- **1939** - SDH - **Otto Stojánek**, č. p. 22 (starosta), **František Jiráček**, č. p. 56 (velitel), **Josef Matoušek**, č. p. 1 (náměstek velitele), **František Hubínek**, č. p. 16 (jednatel a velitel samaritánů), **František Kudrna**, č. p. 5 (pokladník), **Josef Dvořák**, č. p. 25 (zbrojmistr), **František Franěk**, č. p. 20 (četař a trubač), **Bohumil Kreif**, č. p. 40 (samaritán), **Čeněk Kaprálek**, č. p. 52 a **Jan Havelka**, č. p. 2 (revizoři účtů), **Jan Havelka**, č. p. 18 (vzdělavatel), **Josef Kaprálek**, č. p. 54, **Antonín Pitelka**, č. p. 31 (sběratelé surovin) a **Josef Hubínek**, č. p. 16 (posel).
- 15. 3. - Německá armáda obsadila Československo, starosta obce **Úročnice Josef Kolář**, č. p. 3 dostává nařízení Okresního úřadu v Benešově býti k dispozici německým úřadům. Auta německé armády projíždějí obcí už 16. 3.
- **1940** - 60 domů a 317 obyvatel, rozloha 300 ha.
- **1935 až 1940** - divadelní spolek nevyvíjel činnost. Utvoření Mládeže Národního souručenství – hra „Srdce“ a „Na selském gruntě“. Hra „Dědkové“ pod hlavičkou ochotnického spolku „Komenský“ i opereta „Pantáta má sólo“, zpěvy nacvičil **Josef Franěk** z č. p. 58 a hudební doprovod obstaral hudební kroužek „Sokola“ z Václavic.
- Nový rodinný dům č. p. 3 stavěl rolník **Josef Kolář**.

1940

Rok 1941 - 1942

- **1941** - ochotnický spolek - Jan Havelka, č. p. 18 (předseda), František Řehák, č. p. 17 (místopředseda), Čeněk Kaprálek, č. p. 52 (pokladník), Ladislav Franěk, č. p. 29 (jednatel), Josef Štěpán, č. p. 48 (režisér), Jaroslav Franěk, č. p. 47 (místorežisér), Ladislav Drábek, č. p. 34 (rekvisitér). Opereta „Okolo rybníka“, zpěvy nacvičil Josef Franěk, č. p. 58, maskoval Jaroslav Kindl z Václavic a režii měl Josef Štěpán, č. p. 48. Hra „Domov“.
- Jindřich Žaba, hostinský, č. p. 15, zvětšil rybník „U dolíka“.
- **1942** - divadelní hra „Pod naší lipou“, zpěvy nacvičil Josef Franěk, č. p. 58 a hudební doprovod obstaral hudební kroužek „Sokola“ z Václavic. Opereta „Románek krásné cikánky“.
- „Německé úřady oznamují, v obci bude zřízen dvůr „SS – hoff“ a ve vesnici zůstane 30 rodin. Vystěhovat se musí tovární dělníci a všichni v pracovním poměru. V obci je 60 obytných domů a 65 rodin.“
- Květen - přijíždějí dělníci firmy Pittl a Brausevetl, ubytováni u Žabů č. p. 15 a u Kudrnů č. p. 5, začínají stavět bunkry, postaveno 13.

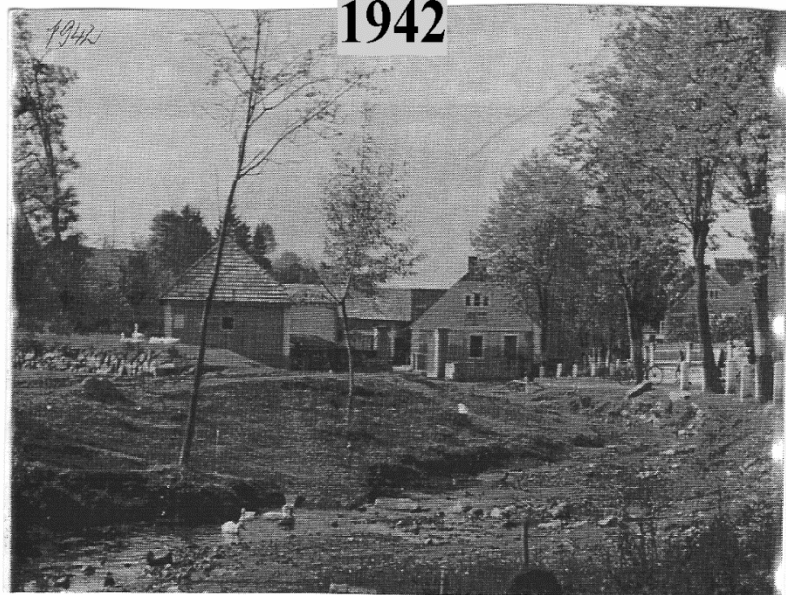
1912

1932

1942

1965

Závěr

- Historie obce měla ve zmiňovaném období řadu dalších zajímavostí, ale dle mého názoru již méně významných.
- Některé události a informace se skrývají ještě v archivech či ve vzpomínkách našich obyvatel, na archivy se těším já a vzpomínky, dokumenty a fotografie bych si od Vás k prostudování popř. ofocení rád vypůjčil.
- Děkuji všem, co mi poskytlí podklady a co si vzpomněli na minulost.

Děkuji za pozornost!

(www.urocnice.eu)